

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/84/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624202772
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5624202772.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, B. - B., toho času Ústredná vojenská nemocnica Ružomberok, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, so sídlom Námestie Slobody 9, Ružomberok, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, B. - B. a otca: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Rodičia sú povinní odovzdať maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom Karola Sidora 134, Ružomberok, IČO: 30 226 112 najdlhšie na šesť mesiacov od odovzdania maloletého dieťaťa.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 04.07.2024 podnet na začatie konania o nariadenie neodkladného opatrenia, doplnený podaním zo dňa 09.07.2024, ktorým žiada, aby súd neodkladným opatrením odovzdal maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Detské centrum, so sídlom Karola Sidora 134, Ružomberok. Úrad podnet na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že dňa 29.06.2022 porodila matka C. D. dievčatko A. B.. Otcovstvo k dieťaťu ešte pred porodom uznal priateľ matky D. B.. Matka počas tehotenstva nechodila do poradne. Maloletá je hospitalizovaná na novorodeneckom oddelení Ústrednej vojenskej nemocnici Ružomberok. Dňa 01.07.2024 bola v ÚVN navštívená matka dieťaťa. Uviedla, že spolu s priateľom sa majú sťahovať do Liptovského Mikuláša. Najskôr by mali ísť bývať ku matke priateľa pani F. B., ktorej adresu nám oznámia za účelom preverenia týchto informácií a bytových pomerov. Pani B. by mala aj pomáhať a dohliadať na starostlivosť o dieťa. Dňa 04.07.2024 bola telefonicky kontaktovaná pani F. B. – matka otca dieťaťa, ktorá sa vyjadrila, že nemá vytvorené podmienky na to, aby u nej býval syn s priateľkou a dcerou. Býva v 1-izbovom byte v E. spolu so synom. Má aj zdravotné problémy, ktoré ju limitujú. Synovi (otcovi dieťaťa) nikdy neprislúbila byvanie a pomoc so starostlivosťou o dieťa. Má pochybnosti, či rodičia zvládnu starostlivosť o dieťa, keď matka svoje predchádzajúce deti nemá vo svojej starostlivosti. Stará matka (zo strany matky) B. D. sa zdržiava v Českej republike a svoje deti má umiestnené v ústavnej starostlivosti. V širšej rodine z týchto dôvodov nie je možné dieťa umiestniť. Matka C. D. nemá v starostlivosti svoje štyri deti: G. H., nar. XX.XX.XXXX – osvojená, I. D., nar. XX.XX.XXXX – zverená do pestúnskej starostlivosti, J. D., nar. XX.XX.XXXX – zverená do pestúnskej starostlivosti a K. D., nar. XX.XX.XXXX – zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia nepreukázali, že majú pre dieťa vytvorené podmienky. Nemajú zabezpečené žiadne bývanie. Objekt, kde sa doteraz zdržiavali je vysoko rizikový pre dospelých ľudí. Maloletá A. bude do rozhodnutia súdu hospitalizovaná na novorodeneckom oddelení Ústrednej vojenskej nemocnice Ružomberok.

2. Na základe podnetu súd uznesením zo dňa 09.07.2024, sp. zn. 20P/84/2024 začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a ustanovil maloletej na zastupovanie v konaní kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok.

3. Podľa § 360 ods. 1 a 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

4. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

6. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

7. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

8. Podľa § 367 ods. 5 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä
a) úroveň starostlivosti o dieťa,

- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok podal podnet na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloleté dieťa podľa § 367 CMP. Navrhuje dočasne zveriť maloletú A. B. do starostlivosti DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom Karola Sidora 134, Ružomberok. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Maloletá je hospitalizovaná na novorodeneckom oddelení Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku. Matka bola prepustená z nemocnice dňa 04.07.2024. Rodičia dieťa v nemocnici navštevujú. Rodičia žijú spolu v dome na K. ulici v B.. Tu nemajú vytvorené podmienky na starostlivosť o dieťa. Naďalej sa pokúšajú získať bývanie v Liptovskom Mikuláši. Dieťa je právne v dispozičnej sfére rodičov, ktorí sú nositeľmi rodičovských práv a tieto nemajú doposiaľ nijakým spôsobom obmedzené. Otec maloletej A. uznal otcovstvo pred jej narodením a je zapísaný v jej rodnom liste. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného, v zmysle § 367 CMP, je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. Keďže rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti centra súd uložil obom rodičom maloletej. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

17. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa súd zohľadňuje najmä skutočnosti uvedené v čl. 5 základných zásad zákona o rodine. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza z návrhu a priložených listinných dôkazov.

18. Na základe doposiaľ zadovážených dôkazov súd dospel k jednoznačnému záveru, že v danej veci sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP. Súd mal z predloženého návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a z pripojených listinných dôkazov osvedčené, že matka ani otec maloletej aktuálne nie sú schopní zabezpečiť maloletej adekvátnu starostlivosť. Pri rozhodovaní súd prihliadol na skutočnosť, že rodinné pomery u matky maloletej A. sa naďalej nezmenili, matka nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletú, čo bol rovnako jeden z dôvodov odobratia súrodencov maloletej A. z jej starostlivosti, a to maloletej L., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola na základe uznesenia Okresného súdu Ružomberok zo dňa 21.02.2019, sp. zn. 2PPOm/1/2019, právoplatného dňa 15.03.2019 a vykonateľného dňa 21.02.2019 zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Martin, so sídlom Hviezdoslavova 62, 036 01 Martin, maloletého I., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol na základe uznesenia Okresného súdu Ružomberok zo dňa 03.06.2020, sp. zn. 10PPOm/1/2020, právoplatného dňa 16.07.2020 a vykonateľného dňa 03.06.2020 zverený do Centra pre deti a rodiny DC-SK, so sídlom K. Sidora 134, 034 01 Ružomberok a následne bola nad ním rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 08.10.2020, sp. zn. 10P/38/2020, právoplatným dňa 30.11.2020 nariadená ústavná starostlivosť a rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 29.09.2021, sp. zn. 9P/10/2021, právoplatným dňa 29.10.2021, bol zverený do pestúnskej starostlivosti, ďalej maloletej

I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola uznesením Okresného súdu Ružomberok zo dňa 04.03.2021, sp. zn. 11P/28/2021, právoplatným dňa 30.03.2021 a vykonateľným dňa 04.03.2021 zverená do Centra pre deti a rodiny DC-SK, so sídlom K. Sidora 134, 034 01 Ružomberok a následne bola nad ňou rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 04.05.2021, sp. zn. 11P/28/2021 právoplatným dňa 31.05.2021 nariadená ústavná starostlivosť a rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 17.02.2022, sp. zn. 11P/17/2022, právoplatným dňa 17.02.2022, bola zverená do pestúnskej starostlivosti a maloletej J., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola uznesením Okresného súdu Ružomberok zo dňa 13.06.2022, sp. zn. 11P/104/2022, právoplatným dňa 05.07.2022 a vykonateľným dňa 13.06.2022 zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Detské centrum, so sídlom K. Sidora 134, Ružomberok a následne bola rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 03.11.2022, sp. zn. 3P/21/2022, právoplatným dňa 14.11.2022 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti.

19. V danej veci mal súd osvedčenú nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako ho podnetoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, nakoľko matka nemá vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú, nemá vlastné bývanie, keď počas tehotenstva ani neabsolvovala povinné lekárske prehliadky a bývala vo vysoko rizikovom objekte, neobývateľnom dome na ulici K. v B.. Otec má bývať v jednoizbovom byte so svojou matkou, ktorá mala podľa vyjadrenia matky maloletej pomáhať a dohliadať na starostlivosť o dieťa. Ako však vyplynulo z informácii od matky otca maloletej, táto uviedla, že nemá podmienky na to, aby u nej syn býval s matkou dieťaťa a dieťaťom. Má zdravotné problémy a synovi takýto prísľub nikdy nedala, navyše sa obáva a má pochybnosti, či rodičia zvládnu starostlivosť o dieťa, keď matka nemá svoje predchádzajúce deti vo svojej starostlivosti. Z uvedeného mal súd osvedčené, že matka doposiaľ nenadobudla zodpovedajúce rodičovské zručnosti, ktoré by dávali záruku adekvátnej starostlivosti o maloleté dieťa. Matka nemá žiaden príjem a teda ani po finančnej stránke nedokáže zabezpečiť svoje potreby, ako aj potreby maloletého dieťaťa. Otec dieťaťa je v rodnom liste uvedený, otcovstvo uznal, avšak ako matka, ani on nemá vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie bývania a starostlivosti o maloleté dieťa. Pred narodením dieťaťa sa zdržovali v objekte, ktorý je vysoko rizikový aj pre dospelých a nie pre maloleté dieťa. Aj po narodení dieťaťa, po prepustení matky z nemocnice, sa v tomto objekte obaja zdržujú. Zdravý vývoj a riadna výchova maloletej sú vážne ohrozené a ochrana jej záujmov si vyžaduje okamžitú úpravu pomerov formou neodkladného opatrenia. V danom prípade mal súd osvedčenú naliehavosť riešenia rodinnej situácie prostredníctvom neodkladného opatrenia, a preto podľa § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne odovzdal maloletú A. do starostlivosti DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom Karola Sidora 134, Ružomberok, a to najdlhšie na dobu šesť mesiacov od odovzdania maloletého dieťaťa. Súd zároveň uvádza, že môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené (§ 363 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).